

Sandhedens time for Nordkystens Fremtid

DILEMMA: Et krav om 1:1 kompensation for de stenrev, der går tabt i Natura 2000 havområdet ud for den nordsjællandsk kyst ved massiv fordring med sand og ral, truer nu med at spænde ben for det fælleskommunale kystsikringsprojekt Nordkystens fremtid

Af Jesper Sabroe

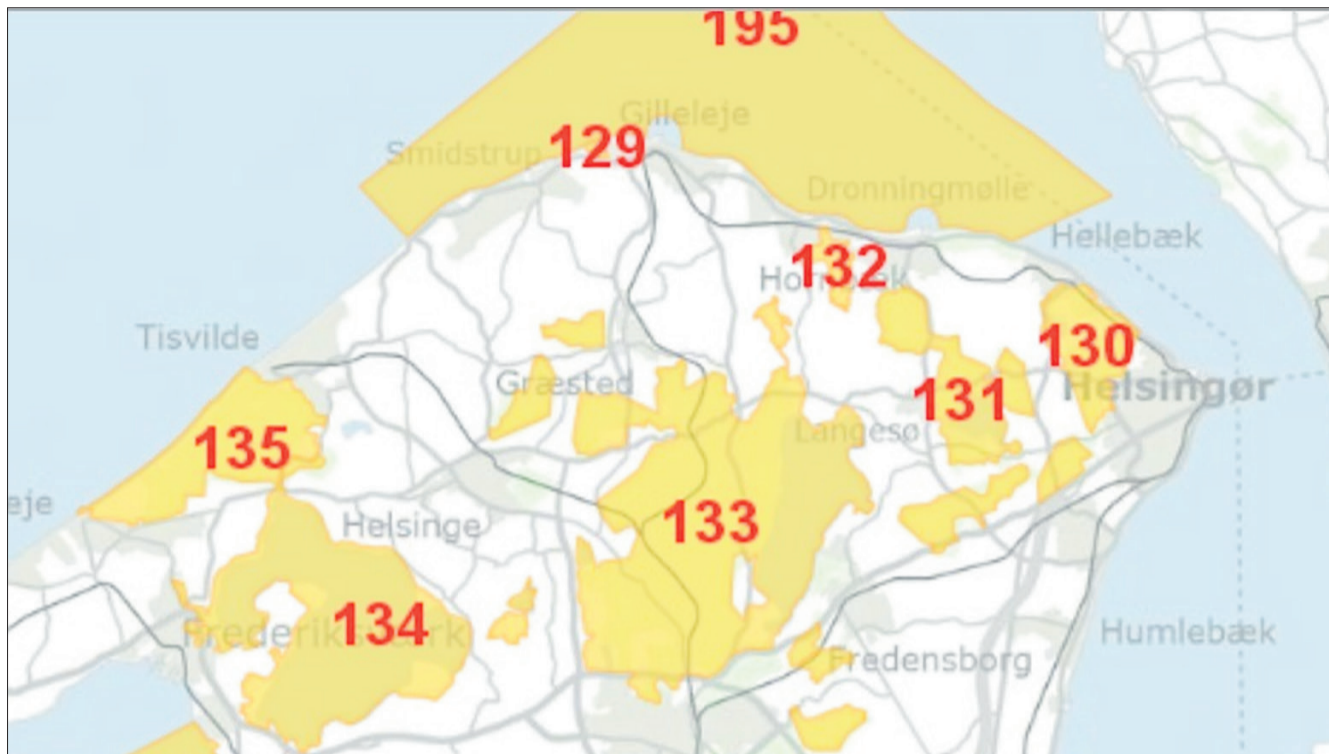
NORDSJÆLLAND: Hensynet til det beskyttede havområde nord for Gilleleje volder nu for alvor kvaler for kystsikringsprojektet Nordkystens Fremtid. Det viser en aktindsigt, Frederiksborg Amts Avis har fået i dialogen mellem Miljøministeriet og embedsmænd og borgmestre fra de tre kommuner Helsingør, Gribskov og Halsnæs gennem hele 2021.

Projektet Nordkystens Fremtid, som de tre kommuner har arbejdet på siden 2014, blev sat i værk efter stormen Bodil i 2013. Det går i korte træk ud på at pumpe store mængder sand og ral ind på de nordsjællandske kyster samt en hård sikring inde på kystfoden. Det skal sikre kysten mod storm og højere vandstande.

Omkring 1,5 millioner kubikmeter sand og ral skal bruges til en indledende fodring – og så omkring den halve mængde hvert femte år.

Påvirker stenrev

Men de store mængder sand

Natura 2000 området - med nummer 195 - er beskyttet blandt andet på grund af mange stenrev.

og ral, som efterfølgende vil vandre langs kysten fra vest mod øst, vil uvægerligt påvirke Natura 2000 området Gilleleje Flak og Tragten. Området er udpeget efter EU's habitatdirektiv – og udpegningsgrundlaget er både de stenrev og sandbanker, der er i området, men også hensynet til områdets marsvin.

Og i det omfang stenrevne bliver dækket af sand og ral, så skal der kompenseres. På et møde mellem repræsentanter fra Nordkystens Fremtid, Kystdirektoratet og Miljøstyrelsen den 28. maj 2021 har Miljøstyrelsen anbefalet, at hvis der er tab af en naturtype, for eksempel stenrev, så bør det erstattes af samme naturtype i forholdet 1:1 eller 1:1,5.

Det krav fremgår af både EU-kommissionens vejled-

ning samt af den danske habitatvejledning, står der i et notat, som Kystdirektoratet har udarbejdet i august efter mødet med Nordkystens fremtid.

Natur vejer tungere

Vurderingen hos både Miljøstyrelsen og i Kystdirektoratet, der begge hører under Miljøministeriet, er ifølge samme notat, at beskyttelsen af naturområder efter EU's habitatdirektiv og vejledning vejer tungere end kystbeskyttelsesloven.

Borgmester Steffen Jensen (S) har efter mødet i maj sidste år henvendt sig til miljøminister Lea Wermelin (S). Her lægger han ikke skjul på, at krav om kompenserende tiltag i form af nye stenrev, vil være en alvorlig sag for kommunernes projekt.

– Jeg må sige det, som det er: Hvis der bliver krævet kompensation i form af omkostningsfulde krav om at etablere yderligere stenrev, bliver det meget vanskeligt at forsvare at pålægge grundejerne, at de skal betale det oveni betalingen for kystsikringen. Jeg ser det ikke som et realistisk scenarie, at Halsnæs Kommune går ind og finansierer yderligere til etablering af kompenserende stenrev, skriver han i en mail til ministeren den 2. juni sidste år.

Ingen hjælp

I et svar fra ministeren er der forståelse – men ingen direkte hjælp.

– Jeg har forståelse for de problemstillinger, som du nævner, i forhold til om sandfordring påvirker Natura 2000-områderne og

kravene om kompenserende foranstaltninger. Men der skal også tages hensyn til de udpegede naturtyper og arter i Natura 2000-områderne. Kystdirektoratet og Miljøstyrelsen indgår i tæt dialog med projektgruppen bag Nordkystens Fremtid, og jeg håber, at der i fællesskab kan findes en løsning.

Her står sagen så tilsyneladende stadig.

Kan ikke gennemføres

Til Frederiksborg Amts Avis uddyber Steffen Jensen nu sagen.

– Hvis Miljøministeriet står fast på kravet om 1:1 kompensation af stenrevne og ikke vil acceptere flere sandbanker som erstatning for tabte rev, så vil projektet aldrig kunne gennemføres. Vi taler nok om milliardbeløb, hvis der skal anlægges nye stenrev i den størrelse. Det kan vi ikke pålægge lodsejerne, og kommunen har heller ikke pengene til det. Så bliver det staten, som må finansiere det, siger han.

Steffen Jensen kan godt se problemet med at kystbeskyttelsen og naturbeskyttelsen peger hver sin vej.

– Man er nødt til at sige, at det er OK at erstatte stenrev med sandbanker. Jeg kan ikke se anden løsning. Fastholder man kravet om nye stenrev, så kan man ikke kystsikre. Jeg tror, der er nogen i Miljøministeriet, der skal se på sagen en ekstra gang, siger Steffen Jensen, der dog slår den optimistiske tone an.

Skal nok falde på plads

– Jeg tror nok, det skal falde på plads, og at vi kan komme i gang. Nogen på ledelsesgangen i ministeriet må tage ansvar. Og i sidste ende må ministeren skære igen-

FAKTA

- Natura 2000-områderne er et netværk af beskyttede naturområder i EU.
- Områderne skal bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.

nem. Jeg betragter det som et bump på vejen siger han.

Lige nu er status på projektet, at alle tre kommuner hver for sig har fordelt udgifterne til projektet mellem kommunen og lodsejerne i første række. Den tekniske beskrivelse af strandfodringen er for længst færdig, og projektet har været til udtalelse hos Kystdirektoratet, der i august 2019 gav en positiv vurdering af projektet.

Det er således arbejdet med VVM-redegørelsen, der er i spil lige nu. De indledende VVM-undersøgelser og vurderinger viste, at fodringen med sand alene ville give en risiko for tilsanding af stenrevne. Selv hvis man skiftede sand ud med ral på store strækninger, så vil der alligevel ske en påvirkning. Det betyder, at projektet skal søge om en såkaldt fravigelse fra habitatdirektivet for Natura 2000-området – og det er her kravet om en kompensation for de tabte stenrev kommer ind i billedet.

Fordeling af bidrag

I Halsnæs Kommune er det grundejerne i første række til kysten, der finansierer 100 procent af udgifterne.

Gribskov Kommune finansierer selv 75 procent, mens grundejerne i første række til kysten betaler de resterende 25 procent.

I Helsingør finansierer kommunen 100 procent af udgifterne.

I alle tre kommuner skal udgifterne til vedligeholdelsesfodringerne afholdes af grundejerne i første række til kysten.

Nordkystens Fremtid fik i 2020 en støtte på 20 millioner kroner fra statens pulje til det fælleskommunale kystsikringsprojekt. I 2021 fik projektet yderligere 21 millioner kroner.

Højvande og storme har de senere år gnavet løs af Nordkysten - især stormen Bodil (her gået i land ved Rågeleje Strandvej) - tog store bidder af kysten og ødelagde for millioner af kroner.
Foto Karl Erik Frederiksen